

Oversigt over Principafgørelser om retten til ophold eller ydelse ved arbejde i EU eller EØS

Principafgørelserne fordelt efter de enkelte ydelser

- Kontanthjælp: 207-09, 6-10, 112-10, 102-11, 103-11, 38-12
- Aktiveringsydelse: 9-10
- Hjælp til husleje: 12-10
- Arbejdsskade: 47-10, 184-10, 185-10
- Social Pension: 115-10, 171-10
- Forskudsvis udbetaling af børnebidrag: 108-11
- Social sikring generelt: 7-10, 8-10, 34-10, 35-10

Bopæl i Danmark, men beskæftiget i et andet land

Arbejdsskade – bopæl i Danmark - omfattet af lovgivningen i et andet land

I Principafgørelse 185-10 var en dansk vikar, der gennem et dansk vikarbureau var formidlet arbejde i Island, ikke omfattet af arbejdsskadeforsikringsloven. Ankestyrelsen lagde vægt på, at vikaren ikke havde en E 101-blanket, der attesterer lovvalg, og at vikaren var blevet fritaget for betaling af AM-bidrag.

[Læs Principafgørelse 185-10 >>](#)

Arbejdsskade – bopæl i Danmark - omfattet af dansk lovgivning

I Principafgørelse 184-10 var en dansk vikar, der gennem et dansk vikarbureau var formidlet arbejde i Norge, omfattet af den danske arbejdsskadeforsikringslov. Vikaren havde blanket E 101, der var udstedt af Pensionsstyrelsen som dokumentation for, at medarbejderen var omfattet af dansk lovgivning.

[Læs Principafgørelse 184-10 >>](#)

Aktiveringsydelse – bopæl i Danmark – virksomhedspraktik i andet land

I Principafgørelse 9-10 fik ansøger afslag på at modtage aktiveringsydelse i de dage, hvor hun opholdte sig i et andet EU-medlemsland som led i virksomhedspraktikken. Hun var i aktivering i et rejsebureau.

Ifølge bekendtgørelsen om rådighed er det normalt en betingelse for ret til dagpenge, at medlemmet står til rådighed for arbejdsmarkedet. Desuden gælder, at et medlem skal have bopæl og ophold i Danmark. Beskæftigelsesministeren havde ikke fastsat regler om

deltagelse i virksomhedspraktik i udlandet. Kapitel 6 i forordning nr. 1408/71 vedrørte ret til ydelser under bopæl i et andet land og fandt ikke anvendelse.

[Læs Principafgørelse 9-10 >>](#)

Social sikring generelt – bopæl i Danmark – omfattet af lovgivningen i et andet land

I Principafgørelse 7-10 var en lønmodtager ikke omfattet af dansk lovgivning om social sikring under freelance arbejde i Norge. Hun indgik under sin bopæl i Danmark aftale om vikararbejde i Norge med vikarbureau i Danmark, men påbegyndte først vikararbejdet ca. 7 uger efter flytning til Norge.

Ved flytningen til Norge var hun ophørt med at være omfattet af dansk lovgivning og blev omfattet af norsk lovgivning. Ved påbegyndelsen af vikararbejdet var hun således omfattet af norsk lovgivning om social sikring.

[Læs Principafgørelse 7-10 >>](#)

I Principafgørelse 8-10 havde en person med bopæl i Danmark ikke ret til at forblive omfattet af dansk lovgivning om social sikring under arbejde i Norge.

Det er en af betingelserne for fortsat at være omfattet af dansk lovgivning under udstationering, at virksomheden havde etableret en aktivitet af betydeligt omfang i hjemlandet forud for udsendelsen eller inden for de første måneder efter, at beskæftigelsen i Norge var påbegyndt.

Denne betingelse var ikke opfyldt, da virksomheden i Danmark var et enkeltmandsfirma, hvor der ikke var aktivitet i Danmark forud for beskæftigelsen i Norge. Beskæftigelsen i Danmark foregik kun i sommerferien og hver anden weekend.

[Læs Principafgørelse 8-10 >>](#)

Tilflyttet Danmark – medregning af perioder fra andre lande

Kontanthjælp – tilflyttet Danmark – medregning af opholdstid fra et andet land

Principafgørelserne, der blev omtalt i Nyt fra Ankestyrelsen 2009, nr. 4, vedrørte danske statsborgere. I 2 af sagerne blev det vurderet, at ansøgerne efter hjemkomsten i Danmark fra andre EU-lande havde opnået arbejdstagerstatus og dermed havde krav på

kontanthjælp. I de 3 andre sager havde de ikke opnået arbejdstagerstatus i Danmark og havde dermed ikke ret til kontanthjælp, men til starthjælp.

Der er i 2000-2012 offentliggjort yderligere 3 nye afgørelser om afslag på kontanthjælp til danske statsborgere, der ikke har opnået arbejdstagerstatus efter tilbagekomst til Danmark.

I Principafgørelserne 207-09, 6-10 og 112-10 var der alene ret til starthjælp for ansøgere, der efter tilbagevenden til Danmark søgte om kontanthjælp. Begrundelsen var, at de ikke havde opnået arbejdstagerstatus ved deres tilbagevenden.

I Principafgørelse 207-09 blev tillige udtalt, at det forhold, at ansøger havde haft selvstudium på dansk universitet under sit ophold i det andet EU-land, ikke kunne sidestilles med ophold her i landet og derfor ikke kunne tages med i beregningen af opholdstiden her i landet. Det var det fysiske ophold her i landet, der var afgørende for beregningen af opholdstiden.

[Læs Principafgørelse 207-09 >>](#)

I Principafgørelse 6-10 fandt Beskæftigelsesudvalget samtidig, at ansøger ikke fik en afledet ret til ligebehandling som følge af, at samleveren efterfølgende fik arbejde i Danmark. Definitionen af familiemedlemmer i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om unionsborgere og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område omfattede ikke samlevende.

[Læs Principafgørelse 6-10 >>](#)

Desuden er offentliggjort 2 nye afgørelser om EU-statsborgeres ret til kontanthjælp. I begge sager havde Statsforvaltningen oprindeligt udstedt bevis for lovligt ophold, men ikke udstedt et aktuelt bevis herfor.

I begge sager udtalte Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, at kommunen ved ansøgning om hjælp fra en EU-borger konkret må vurdere i den enkelte sag, om statsforvaltningen må forventes at ville anse EU-borgerens ophold i Danmark for lovligt i medfør af EU-opholdsbekendtgørelsen.

I Principafgørelse 102-11 vurderede Beskæftigelsesudvalget, at det var tilstrækkeligt godtgjort, at EU-borgeren havde lovligt ophold i Danmark. Der var udstedt opholdsbevis til ham som samlever, og han søgte om hjælp i umiddelbar tilknytning til, at "hovedpersonen" ikke længere kunne forsørge ham samtidig med, at han tilmeldte sig jobbørs som jobsøgende. "Hovedpersonen" søgte samtidig om yderligere beskæftigelse.

Da EU-borgeren blev anset for at have lovligt ophold i Danmark og ikke havde mulighed for at skaffe det nødvendige til sin forsørgelse eller andre midler, havde han ret til starthjælp.

Reglerne om EF-forordningen om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for fællesskabet medførte ikke, at en samlever til en arbejdstager ligestilles med et familiemedlem med hensyn til afledte sociale rettigheder. Samlevende par er ifølge aktivloven ikke omfattet af den gensidige forsørgelsespligt.

[Læs Principafgørelse 102-11 >>](#)

I Principafgørelse 103-11 vurderede Beskæftigelsesudvalget, at det ikke var tilstrækkeligt godtgjort, at EU-borgeren havde lovligt ophold i Danmark. Han havde derfor ikke ret til kontanthjælp eller starthjælp.

Opholdsbeviset var udstedt under forudsætning af lønnet beskæftigelse. Efter 16 ugers beskæftigelse sagde han sit arbejde op på grund af utilfredshed med lønnen. Han søgte om hjælp 5 måneder efter arbejdsophøret og kunne ikke godtgøre, at han i den periode havde været til rådighed for arbejdsmarkedet eller havde haft midler til at kunne forsørge sig selv.

[Læs Principafgørelse 103-11 >>](#)

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg fandt i Principafgørelse 38-12, at ansættelse med løntilskud kunne indgå i vurderingen af, om en person havde opnået arbejdstagerstatus i Danmark.

[Læs Principafgørelse 38-12 >>](#)

Bopæl/ophold uden for Danmark – ret til danske sikringsydelse

Pension – bopæl uden for et EU eller EØS-land

I følgende 2 sager blev traktatens art. 45 anvendt direkte:

I Principafgørelse 115-10 var der ret til at få udbetalt pension i et asiatisk land, fordi betingelsen om mindst 30 års bopæl mellem det 15. år og det 65. år var opfyldt, når

man medregnede hans samlede bopælstid i Danmark og Norge. Ved afgørelsen skulle der således ikke kun tages hensyn til bopælstiden i Danmark på 12 år, men bopælstiden i Norge skulle også medregnes. Folkepensionen skulle dog udelukkende beregnes på grundlag af den bopælstid, der var optjent efter den danske lov om social pension.

[Læs Principafgørelse 115-10 >>](#)

I Principafgørelse 171-10 havde en dansk pensionist ret til at medtage sin danske førtidspension til et asiatisk land.

Ved opgørelsen af, om 10 års-kravet efter pensionsloven for at medtage pension var opfyldt skulle der ikke kun tages hensyn til de perioder, hvor han havde haft fast bopæl i Danmark. Der skulle også medregnes en mellemliggende periode, hvor han havde været bosat i Sverige.

[Læs Principafgørelse 171-10 >>](#)

Arbejdsskade – chauffør – ansat i dansk transportfirma

Principafgørelse 47-10 omhandlede en international transportarbejder, der var EU-statsborger og bosat i Tyskland, men ansat af et dansk transportfirma som eksportchauffør.

Han var på skadetidspunktet omfattet af dansk lovgivning om social sikring, og skaden pådraget i Belgien under arbejde for den danske arbejdsgiver blev anerkendt som en arbejdsskade.

[Læs Principafgørelse 47-10 >>](#)

Social sikring generelt - chauffør tilknyttet dansk vikarbureau

I Principafgørelse 34-10 var en chauffør, der havde bopæl i Polen, ikke omfattet af dansk lovgivning om social sikring. Chaufføren var tilknyttet et vikarbureau i Danmark, som havde ansvaret for personalet, mens chaufføren fik sine opgaver fra vognmanden i Sverige eller Norge.

Ankestyrelsen var enig med Pensionsstyrelsen i, at vikarbureauet ikke kunne anses for at være en virksomhed, der "foretager international befordring af gods", og at det derfor ikke kan have betydning for lovvalget, at vikarbureauet havde hjemsted i Danmark.

[Læs Principafgørelse 34-10 >>](#)

I Principafgørelse 35-10 var en chauffør omfattet af dansk lovgivning om social sikring i de perioder, hvor han var beskæftiget hos den danske transportvirksomhed, og denne virksomhed havde transportledelsen og ansvaret for udførelsen af transporttjeneste og tilrettelæggelse af transporten.

[Læs Principafgørelse 35-10 >>](#)

Forskudsvis udbetaling af børnebidrag – bopæl i et andet EU-land

I Principafgørelse 108-11 var der ikke ret til forskudsvis udbetaling af børnebidrag til en kvinde, som opholdt sig i et andet EU-land med sin udstationerede ægtefælle. Hun var ikke arbejdstager. Den bidragspligtige forælder var efter det oplyste heller ikke arbejdstager i eller for Danmark. Forordningen gav ikke arbejdstagerens, dvs. den udstationeredes ægtefælles, familiemedlemmer selvstændig ret til familieydelse.

[Læs Principafgørelse 108-11 >>](#)

Bopæl i et andet land – ret til danske sociale ydelser

Hjælp til husleje under varetægtsfængsling i Danmark – ikke omfattet af dansk lovgivning

I Principafgørelse 12-10 havde en dansk statsborger ikke ret til økonomisk hjælp til betaling af husleje i Sverige under varetægtsfængsling i Danmark.

Det var en forudsætning for at få hjælp til husleje, at han havde bopæl i Danmark.

Som varetægtsfængslet havde han ikke status som arbejdstager, hvilket betød, at EU-reglerne om arbejdstageres rettigheder ikke fandt anvendelse. Endvidere kunne hjælp til husleje under fængsling ikke betegnes som en social sikringsydelse af en arbejdstager. Reglerne i EU-forordningerne 1612/68 og 1408/71 kunne således ikke anvendes.

[Læs Principafgørelse 12-10 >>](#)